

Projektrådgivningens handleplan 2009

Integration af etniske minoriteter i foreningslivet

1. Baggrund

Fra 2002 er der indgået årlige samarbejdsaftaler mellem Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen/Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen, om at Kultur- og Fritidsforvaltningen udfører en særligt målrettet integrationsindsats på foreningsområdet. Indsatsen varetages af Projektrådgivningen – Mangfoldighed, Kultur & Fritid.

Med budget 2009 blev der afsat 4 mio. kr. til en midlertidig fortsættelse af Projektrådgivningen i 2009¹. De 4 mio. kr. omfatter bl.a. Brobygningsspuljen på 1,2 mio. kr. og fem medarbejdere. Midlerne i 2009 er afsat under Kultur- og Fritidsudvalget.

Nedenfor redegøres for Projektrådgivningens mål, aktiviteter, indsatsområder og succeskriterier i 2009.

Følgende projekter og medarbejdere er forankret i Projektrådgivningen, men er *ikke* omfattet af de 4. mio. kr.:

- Integrationspartnerskaber med fem fodboldklubber (2 mio. kr. årligt 2007-2009)
- Udvidelse af Brobygningsspuljen (0,2 mio. kr. årligt 2007-2009).
- Integrationspartnerskaber med to foreninger målrettet etniske minoritetspiger (1 mio. kr. årligt 2008-2010).
- SummerCamp i Tingbjerg og på Ydre Nørrebro (3,5 mio. kr. årligt 2008-2010, en fuldtidsmedarbejder og to studentermedhjælpere).
- ForeningsGuideprojektet (midler fra Velfærdsministeriet, maj 2007 – april 2009, to projektmedarbejdere).

Da ovenstående indsatser i praksis er svære at adskille fra Projektrådgivningens øvrige virke og medarbejdere, beskrives disse indsatser også nedenfor, ligesom de indgår i succeskriterierne.

2. Mål/mission

Projektrådgivningen har til formål at fremme og understøtte integrationen af den etniske minoritetsbefolkning i det folkeoplysende foreningsliv – herunder at øge antallet af etniske minoriteter (primært børn og unge), der tager aktiv del i foreningslivet som medlemmer, trænere, frivillige,

¹ Senest i april 2009 skal der foreligge et beslutningsgrundlag om, hvorvidt Projektrådgivningen skal fortsætte, samt hvorvidt der kan opnås synergieffekter ved at samtænke Projektrådgivningen med andre indsatser i kommunen vedrørende frivilligt arbejde, herunder om den forvaltningsmæssige placering af Projektrådgivningen.

bestyrelsesmedlemmer m.m. Herigennem bidrager Projektrådgivningen aktivt til implementeringen af Københavns Kommunes Integrationspolitik og målet om, at den etniske minoritetsbefolkning ved udgangen af 2010 deltager i kultur- og fritidslivet i samme grad som etniske danskere.

Ligesom der er behov for tiltag, der sikrer en højere grad af mangfoldighed i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet, er der behov for tiltag, der arbejder for mangfoldighed i det frivillige foreningsliv.

Vellykket integration indebærer, at etniske minoriteter og etniske danskere mødes om noget fælles og bliver en del af hinandens hverdag og netværk – netværk som har en væsentlig betydning for både uddannelse, arbejde, livskvalitet og aktivt medborgerskab. Således fungerer integrationsindsatsen på foreningsområdet som et bindeled til integrationsindsatsen på det sociale område og på arbejdsmarkedet.

Følgende delmål kan opstilles:

- At motivere de københavnske foreninger til at arbejde med integration.
- At rådgive, vejlede og støtte foreninger, der ønsker at gøre en integrationsindsats.
- At udbrede kendskabet til foreningslivet og dets muligheder blandt etniske minoriteter.
- At rådgive, vejlede og støtte etniske minoriteter, der ønsker at tage del i foreningslivet.

3. Målgruppen

Målgruppen kan inddeles i tre kategorier.

1. Børn og unge med etnisk minoritetsbaggrund, som har behov for at blive guidet i det eksisterende foreningsliv eller har behov for, at der iværksættes nye foreningstilbud i København.
2. Voksne etniske minoriteter (primært forældre) med manglende kendskab til og viden om den danske foreningsmodel samt de eksisterende foreningstilbud i København.
3. Folkeoplysende foreninger, der har behov for rådgivning, vejledning og støtte for at kunne indgå i integrationsarbejdet.

4. Aktiviteterne

Den særligt målrettede integrationsindsats på foreningsområdet, hvortil der er afsat 4 mio. kr. i 2009, varetages af et konsulentteam kaldet Projektrådgivningen. Projektrådgivningen består af fem personer.

Projektrådgivningens indsats kan i uprioriteret rækkefølge beskrives ved følgende delopgaver:

- Forenings-, pulje- og projektrådgivning til folkeoplysende foreninger og andre, der ønsker at fremme integrationen i det folkeoplysende foreningsliv.
- Praktisk støtte til afvikling af integrationsprojekter i foreningslivet – fx hjælp til aktivitetsudvikling, forældresamarbejde, frivilligrekruttering eller introduktion af nye medlemmer.
- Samarbejdsprojekter med foreningslivet og andre aktører.

- Understøtte etniske minoritetsgruppers initiativer til etablering af egne projekter/foreninger og formidling af samarbejde med eksisterende foreninger.
- Økonomisk støtte via Brobygningspuljen (ca. 1,2 mio. kr. årligt). Puljen administreres af Projektrådgivningen.
- Opsøgende arbejde blandt især børn i 6-14 års alderen på skoler, fritidshjem m.m. og efterfølgende foreningsguidning af børn og forældre.
- Information og vejledning om foreningslivet og dets muligheder til forældregenerationen.
- Foredrag, kurser, konsulentforløb m.m. for foreninger og etniske minoriteter.

Dertil kommer følgende indsatser, som blev besluttet i forbindelse med vedtagelsen af den nye integrationspolitik og budget 2007 og 2008, og som er forankret i Projektrådgivningen:

- Udvidelse af Brobygningspuljen (0,2 mio. kr. årligt i 2007, 2008 og 2009).
- Integrationspartnerskaber med fem fodboldklubber (2 mio. kr. årligt i 2007, 2008 og 2009). Der er indgået kontrakt med B 1908, Fremad Valby, Skjold, B93 og SSB.
- Integrationspartnerskaber med to foreninger målrettet etniske minoritetspiger (1 mio. kr. årligt 2008-2010). Der er indgået kontrakt med she zone og Nørrebro Taekwondo Klub.
- SummerCamp i Tingbjerg og på Ydre Nørrebro (3,5 mio. kr. årligt 2008-2010, en fuldtidsmedarbejder og to studentermedhjælpere).

Som supplement til ovenstående indsatser har Projektrådgivningen i maj 2007 iværksat det toårige projekt ForeningsGuiderne, som Velfærdsministeriet har støttet med 1,5 mio. kr.

5. Succeskriterier 2009

For at sikre en resultatorienteret og målrettet indsats er der dels opstillet en række overordnede succeskriterier, dels en række særlige indsatsområder med tilhørende succeskriterier.

Overordnede effektmål i 2009:

- Mindst **475** nye medlemmer under 25 år er rekrutteret til foreningslivet via Brobygningspuljeprojekterne og SummerCamp-puljeprojekterne.
- Mindst **145** eksisterende medlemmer er yderligere fastholdt i foreningslivet via Brobygningspuljeprojekterne og SummerCamp-puljeprojekterne.
- Mindst **1900** etniske minoritetsbørn er – via Projektrådgivningens samarbejdsprojekter og opsøgende arbejde – introduceret til/guidet ud i foreningslivet. Heraf er mindst **530** indmeldt i en forening.
- Mindst **82** frivillige er rekrutteret til integrationsprojekter og/eller foreninger, der arbejder med integration.

Overordnede resultatmål i 2009:

- Mindst **35** nye samarbejdsprojekter med foreningslivet og/eller andre aktører er iværksat.
 - Hvoraf mindst 30 % er projekter rettet mod etniske minoritetspiger.

- Hvoraf mindst 20 % er kulturelle/ikke-idrætslige projekter.
- Hvoraf mindst 20 % involverer et særligt fokus på forældreinddragelse.
- Mindst **140** foreninger/projekter har været igennem et rådgivningsforløb.
- Mindst **40** oplæg/kurser om integration og foreningsliv er afholdt.

Integrationsarbejdet i 2009 vurderes som minimum at involvere 6975 personer, hvorved pris pr. gavnet borger maksimalt vil være 1640 kr. Beløbet er beregnet ud fra, at hvert rådgivningsforløb, hvert samarbejdsprojekt, hvert oplæg eller hver ny frivillig som minimum vil komme 15 personer til gavn.

Særlige indsatsområder, effekt- og resultatmål i 2009

For at sikre en målrettet indsats udvælger Projektrådgivningen hvert år nogle særlige indsatsområder. Indsatsområderne er typisk to- eller treårige, og er fastsat på baggrund af de erfaringer, Projektrådgivningen har gjort sig via det rådgivende og opsøgende arbejde blandt foreninger og etniske minoriteter. I 2009 vil Projektrådgivningen sikre at:

- Der gøres en særlig indsats for at styrke integrationen af **etniske minoritetspiger** i det frivillige foreningsliv.
 - ✓ Måles på om Projektrådgivningen initierer og/eller understøtter mindst 6 nye pigeprojekter.
 - ✓ Måles på om Projektrådgivningen yder rådgivning og støtte til mindst 10 foreninger i forbindelse med udvikling eller implementering af pigeprojekter.
 - ✓ Måles på om Projektrådgivningen tilbyder længerevarende konsulentforløb til alle pigeprojekter, der støttes med over 100.000 kr. fra Brobygningspuljen.
- Der gøres en særlig indsats for at få flere **etniske minoritetsunge** med lederpotentiale gjort aktive i foreningslivet som frivillige, trænere, projektmagere eller rollemodeller.
 - ✓ Måles på om Taking the Lead (samarbejdsprojekt med bl.a. ASF Dansk Folkehjælp og den amerikanske ambassade) i 2009 involverer mindst 60 unge fra Københavns Kommune, og at mindst 20 af disse efterfølgende bliver aktive i foreningslivet.
 - ✓ Måles på om Projektrådgivningen initierer og/eller understøtter mindst et yderligere rollemodelprojekt.
- Der gøres en særlig indsats for at styrke integrationen af etniske minoriteter i det frivillige foreningsliv ved at understøtte et øget samarbejde mellem **foreninger og skoler**.
 - ✓ Måles på om Projektrådgivningen i forbindelse med det igangværende projekt på Rådmandsgade Skole initierer og/eller understøtter mindst 4 nye samarbejdsprojekter mellem foreninger og skolen.
 - ✓ Måles på om Projektrådgivningen understøtter det igangværende projekt på Hillerødgade Skole (heldagsskole)
 - ✓ Måles på om Projektrådgivningen bidrager til at fremme samarbejdet mellem lokale foreninger og heldagsskolerne Tingbjerg Skole og Klostervænget Skole.
 - ✓ Måles på om Projektrådgivningen initierer og/eller understøtter mindst 2 skole- og

foreningsprojekter, der sætter særligt fokus på piger.

- Der gøres en særlig indsats for at styrke integrationen af etniske minoriteter i det frivillige foreningsliv ved at Projektrådgivningen indgår i relevante styre- og arbejdsgrupper i områder med **helhedsplaner** (Landsbyggefonden) og **områdeløft**.

- ✓ Måles på om Projektrådgivningen indgår i mindst 12 samarbejdsprojekter, der har til formål at etablere nye foreningstilbud og/eller bygge bro mellem lokalområdernes etniske minoriteter og det omkringliggende foreningsliv – heraf mindst 4 projekter, der sætter særligt fokus på piger.

Integrationspartnerskaber med fem fodboldklubber (december 2007 – december 2009)

Hver forening har ansat en ressourceperson (min. 30 timer om ugen), som skal sætte en integrationsudvikling i gang via opsøgende arbejde, samarbejde med andre lokale aktører, rekruttering, forældreinddragelse og aktivitetsudvikling. Projektrådgivningen gennemfører et proceskonsulentforløb med hver forening for herigennem at sikre, at hver forening får den hjælp og støtte, som er nødvendig for at skabe en bæredygtig udvikling og sikre forankring i foreningen. Der udarbejdes konkrete handleplaner og succeskriterier for de enkelte foreninger, men samlet set og for hele perioden er målene for de fem foreninger:

- ✓ At der rekrutteres mindst 540 børn og unge.
- ✓ At der fastholdes mindst 300 børn og unge.
- ✓ At der rekrutteres mindst 51 trænere.
- ✓ At der rekrutteres mindst 30 forældre til at tage aktiv del i klubbernes arbejde.
- ✓ At der afholdes mindst 9 forældrearrangementer.
- ✓ At der udarbejdes metoder til, hvordan man bedst inddrager forældre i foreningsarbejdet.
- ✓ At der opstartes formelt samarbejde med mindst 20 skoler.
- ✓ At der afholdes minimum 13 stævner i lokalområderne.
- ✓ At der nedsættes minimum 2 netværksgrupper samt udarbejdes koncept for samarbejde lokalt.
- ✓ At der udarbejdes modeller for systematisering og forankring af integrationsindsatsen.

Integrationspartnerskaber med to foreninger målrettet etniske minoritetspiger (juli 2008 – juli 2011)

Hver forening har ansat en ressourceperson (37 timer om ugen), som skal sætte en integrationsudvikling i gang via opsøgende arbejde, samarbejde med andre lokale aktører, rekruttering, forældreinddragelse og aktivitetsudvikling. Projektrådgivningen gennemfører et proceskonsulentforløb med hver forening for herigennem at sikre, at hver forening får den hjælp og støtte, som er nødvendig for at skabe en bæredygtig udvikling og sikre forankring i foreningen. Der udarbejdes konkrete handleplaner og succeskriterier for de enkelte foreninger, men samlet set og for hele perioden er målene for de to foreninger:

- ✓ At der rekrutteres minimum 150 etniske minoritetspiger i alderen 8-14 år.

- ✓ At der fastholdes minimum 125 etniske minoritetspiger i alderen 8-14 år.
- ✓ At der oprettes minimum 5 satellithold for piger.
- ✓ At der udarbejdes analyser af pigernes ønsker og behov i relation til både idrætsaktiviteter og sociale aktiviteter.
- ✓ At der afholdes minimum 11 sociale arrangementer, hvor både piger og forældre inddrages.
- ✓ At der rekrutteres og fastholdes minimum 16 nye frivillige trænere/ ledere.
- ✓ At der indgås fast samarbejde med minimum 4 skoler i lokalområdet.
- ✓ At der oprettes minimum 1 netværk med fokus på piger på Nørrebro.
- ✓ At der udarbejdes modeller for systematisering og forankring af integrationsindsatsen.
- ✓ At der afholdes minimum 20 kurser/temadage for projektlederne

SummerCamp i Tingbjerg og på Ydre Nørrebro (2008-2010)

Der gennemføres en bred palet af aktiviteter hen over hele sommerferieperioden. Målene for 2009 er:

- ✓ At mindst 300 børn og unge deltager i Tingbjerg pr. uge (målgruppen består af 1100).
- ✓ At mindst 500 børn og unge deltager på Ydre Nørrebro pr. uge (målgruppen består af 3700).
- ✓ At mindst 75 børn og unge fra Tingbjerg er guidet til foreninger efter SummerCamp.
- ✓ At mindst 125 børn og unge fra Ydre Nørrebro er guidet til foreninger efter SummerCamp.
- ✓ At der som følge af SummerCamp-puljen er startet mindst 4 nye foreningsaktiviteter op i Tingbjerg.
- ✓ At der som følge af SummerCamp-puljen er startet mindst 8 nye foreningsaktiviteter op på Ydre Nørrebro.

ForeningsGuiderne, eksternt finansierede projekt (maj 2007 – april 2009)

Ved projektets start var der tre foreningsGuidegrupper, som består af frivillige, der introducerer og guider etniske minoritetsbørn og deres forældre ud i foreningslivet. Velfærdsministeriet har bevilget Projektrådgivningen 1,5 mio. kr. til at opstarte tre nye foreningsGuidegrupper over en toårig periode. Ved udgangen af 2008 er der etableret en ny frivilliggruppe på Vesterbro/Kgs. Enghave og en i Tingbjerg. De nye frivilliggrupper bliver løbende forankret i Dansk Flygtningehjælp. Indsatsen varetages af to konsulenter, som er midlertidigt ansat i Projektrådgivningen. Målene for hele projektperioden er:

- ✓ At mindst 200 børn er guidet til foreninger.
- ✓ At der etableres tre nye frivilliggrupper i bydelene Vesterbro/Kgs. Enghave, Tingbjerg og Ydre Østerbro.
- ✓ At der rekrutteres mindst 40 frivillige, som er tilknyttet de fire frivilliggrupper efter endt projektperiode.
- ✓ At mindst 30 % af de guidede børn er piger med etnisk minoritetsbaggrund.

- ✓ At mindst 200 forældre har været i kontakt med foreningsGuiderne.
- ✓ At der oprettes en database til at understøtte de frivillige guiders koordinationsarbejde og til at sikre opfølgning på børnenes fortsatte foreningsdeltagelse.
- ✓ At der er udarbejdet en klar handleplan for roller, rutiner og gruppeidentitet, samt forankring af koordinatorrollen internt i frivilligrupperne efter endt projektperiode.
- ✓ At der er udarbejdet en erfaringshåndbog i forhold til metoder for kontakt til målgruppen, opsøgende arbejde m.m.
- ✓ At der er taget kontakt til alle relevante foreninger i lokalområderne med henblik på at informere om foreningsGuiderne og afdække samarbejdsmuligheder.
- ✓ At mindst 20 foreninger har fået hjælp til udvikling af nye aktiviteter, opkvalificering, ressourceøgning, organisering m.m.

6. Resultater og effekter

Projektrådgivningens indsats har vist, at foreningslivet kan og vil bidrage positivt til integrationsprocessen, og Projektrådgivningen er blevet en central aktør på integrationsområdet både internt i Københavns Kommune og blandt foreninger og etniske minoriteter.

Der har vist sig at være et stort behov for Projektrådgivningens ydelser, og der er skabt gode og bæredygtige resultater, som bl.a. er beskrevet i Projektrådgivningens årsrapporter.

Da resultaterne for 2008 ikke er opgjort i skrivende stund, angives her de væsentligste effekter og resultater henholdsvis for 2007 og for perioden 2002 – 2007:

Effekter og resultater 2007

Effekter

- 1.635 etniske minoritetsbørn og -unge introduceret til og/eller guidet ind i foreninger via Projektrådgivningens projekter og opsøgende arbejde. Heraf vides det, at 250 børn og unge er startet i en forening.
- 195 nye børne- og ungedlemmer med etnisk minoritetsbaggrund rekrutteret via 7 afsluttede Brobygningspuljeprojekter.
- 28 voksne etniske minoriteter guidet ind i foreninger.
- 8 frivillige rekrutteret til integrationsprojekter og/eller foreninger, der arbejder med integration.

Resultater

- 176 rådgivningsforløb med foreninger.
- 16 nye projekter støttet af Brobygningspuljen.
- 31 samarbejdsprojekter med foreningslivet og andre aktører.
- 22 oplæg/kurser/konferencer om integration i foreningslivet

Effekter og resultater 2002 – 2007

Effekter

- 5.000 etniske minoritetsbørn og -unge introduceret til og/eller guidet ind i foreninger via Projektrådgivningens projekter og opsøgende arbejde.
- 1.478 nye børne- og ungemedlemmer med etnisk minoritetsbaggrund rekrutteret via 48 afsluttede Brobygningspuljeprojekter.
- 300 voksne etniske minoriteter guidet ind i foreninger.
- 123 frivillige rekrutteret til integrationsprojekter og/eller foreninger, der arbejder med integration.

Resultater

- 658 rådgivningsforløb med foreninger.
- 78 projekter og fem projektførelser støttet af Brobygningspuljen.
- 150 samarbejdsprojekter med foreningslivet og andre aktører.
- 110 oplæg/kurser/konferencer om integration i foreningslivet.

Effektmålinger

Om end Projektrådgivningen både arbejder med integration i idræts- og kulturforeninger, så er idrætsforeningsdeltagelsen blandt etniske minoritetsbørn (5. og 9. klasse) den indikator i Integrationsbarometret, der er væsentligst i forhold til Projektrådgivningens indsats.

Tallene, der refereres til nedenfor er fra Børns Idrætsdeltagelse i København fra henholdsvis 2003 og 2007. Undersøgelserne er udarbejdet af Bjarne Ibsen, Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund.

I perioden fra 2003 og frem til 2007 er etniske minoritetsbørns deltagelse i idrætsforeningerne samlet set nærmest uændret. I 2007 er der blandt børn, hvor begge forældre er født Danmark, 68 % (5. klasse) og 41 % (9. klasse), der er foreningsaktive, mens tallene for børn, hvor begge forældre er født i et andet land, er henholdsvis 49 % (5. klasse) og 39 % (9. klasse).

Kigges der nærmere på tallene bl.a. på bydelsniveau og i forhold til køn, fremkommer der dog væsentlige oplysninger, der indikerer, at Projektrådgivningen og andre der arbejder med integration på foreningsområdet har haft en gavnlig og væsentlig effekt:

- *Foreningsdeltagelsen er steget signifikant på Nørrebro og i Bispebjerg*
Blandt børn i 5. klasse, hvor begge forældre er født i et andet land, er foreningsdeltagelsen på Nørrebro steget fra 46,3 % i 2003 til 54,5 % i 2007, mens det i Bispebjerg er steget fra 34,4 % i 2003 til 61,5 % i 2007. På 9. klassetrin er der sket en tilsvarende stigning på Nørrebro (fra 30,8 % i 2003 til 45,6 % i 2007) og i Bispebjerg (fra 28,6 % i 2003 til 52,9 % i 2007). Dog skal det bemærkes at antallet af besvarelser i Bispebjerg er lavt.

Der er her tale om en signifikant stigning, og det må antages, at tallene afspejler, at der i disse områder har været og er mange projekter, tiltag og opsøgende arbejde, som har til formål at få etniske minoriteter til at deltage i foreningslivet. Bl.a. har Projektrådgivningen i samarbejde med foreninger, skoler og andre lokale aktører sat særligt fokus på Ydre Nørrebro fra 2002 og frem.

Endvidere er der i perioden 2002 – 2007 bevilget mere end 2 mio. kr. til 24 projekter på Nørrebro og i Bispebjerg via Brobygningspuljen. Dertil kommer 12

brobygningspuljeprojekter i Østerbro-foreninger, som i høj grad har rekrutteret børn fra Nørrebro og Bispebjerg.

- *De etiske minoritetsdrengene er godt med*
Foreningsdeltagelsen blandt drenge i 5. klasse med begge forældre født i et andet land er 61,2 %, mens den for drenge med begge forældre født i Danmark er 73,7 %. På 9. klassetrin er det dog omvendt, idet foreningsdeltagelsen blandt drenge med begge forældre født i et andet land er højere (60,9 %) end blandt drenge med begge forældre født i Danmark (49,1 %).
- *De etniske minoritetspiger udgør en særlig udfordring, men det går i den rigtige retning*
Det er fortsat primært de etniske minoritetspiger, der tegner sig for en ret lav deltagelsesgrad. På 5. klassetrin er det kun 37,6 % af pigerne med begge forældre født i et andet land, der går til idræt i en forening i 2007, mens tallet for piger med begge forældre født i Danmark er 62,2.

På den anden side er foreningsdeltagelsen for de etniske minoritetspiger i 5. klasse steget fra 31,8 % i 2003 til 37,6 % i 2007 (for de etniske minoritetspiger i 9. klasse er der tale om en mindre stigning fra 19,6 % i 2003 til 21,3 % i 2007). Dette skyldes givetvis, at indsatsen overfor etniske minoritetspiger generelt er skærpet gennem puljemidler, rådgivning og opsøgende arbejde bl.a. via Projektrådgivningens arbejde og via foreninger og andre, som har sat særligt fokus på netop denne målgruppe. Selvom det går i den rigtige retning, viser tallene samtidigt, at der er behov for yderligere indsatser.

Yderligere oplysninger om Projektrådgivningen:

Web: www.kk.dk/projektraadgivning

Mail: projektraadgivning@kff.kk.dk

Tlf.: 33 66 69 01

